

# ÞJÓÐFRÆÐI



MARK KOVALENKO

СРЕДИ ЭТОЙ СМЕРТНОЙ ЛЮБВИ.  
MEIN GOTT, HILF MIR, DIESE TÖDLICHE LIEBE ZU ÜBERLEBEN.

---

## HVAÐ ER ÞJÓÐFRÆÐI?

---

Þjóðfræðin rannsakar hversdagsmenningu, lífshætti og lífssýn á okkar dögum og áður fyrr.

Þjóðfræðin rannsakar daglegt líf og daglegt brauð: sögur og sagnir, heimilis- og atvinnuhætti, trú og tónlist, siði og venjur, hátíðir og leiki, föt, tísku og matarhætti um heim allan.

Áhersla er lögð á hvernig fólk mótar líf sitt og umhverfi undir kringumstæðum sem það hefur ekki mótað sjálf og hvernig fólk talar saman og lifir í samfélagi hvert við annað í þeim margvíslegu hópum sem það tilheyrir – sem Íslendingar, Argentínumenn, Valsmenn, unglingar, innflytjendur, Evrópubúar, Flateyringar, óperusöngvarar, flugfreyjur, fíklar, o.s.frv.

---

## HVAÐ GERA ÞJÓÐFRÆÐINGAR?

---

Þjóðfræðingar sem lokið hafa námi frá Háskóla Íslands eru (í stafrófsröð): blaðamenn, bændur, dagskrárstjórar, fararstjórar, fjölmiðlafólk, forstöðumenn og deildarstjórar safna og menningarmiðstöðva, flugfreyjur, framhaldsskólakennarar, framkvæmdastjórar, fræðimenn, fræðslufulltrúar, grunnskólakennarar, háskólakennarar, hjálparstarfsmenn, klæðskerar, kvikmyndagerðarmenn, kynningarfulltrúar, landverðir, leiðsögumenn, menningarfulltrúar, minjaverðir, myndlistarmenn, prófarkalesarar, rithöfundar, ritstjórar, safnstjórar, safnverðir, sýningarhönnuðir, tónlistarfólk, vefstjórar, þáttagerðarfólk, þingmenn og þýðendur.

---

## DÆMI UM LOKAVERKEFNI Í ÞJÓÐFRÆÐI

---

- Spútnik-týpur, flóamarkaðir og fatahönnun
- Ull er gull: Lopapeysan við upphaf 21. aldar
- Sushi sem menning og matargerð á Íslandi
- Þjóðhátíð í Vestmannaeyjum fyrr og nú
- Ættarnöfn í íslensku samfélagi
- Ímynd Íslands og ímyndun.  
Markaðssetning menningararfsins
- Parkour og Freerunning: Bráð lífshætta eða nýr borgarlífsstíll?
- Íslenskar veðurspár og veðurþekking fyrr og nú
- Ásatrú á Íslandi við upphaf 21. aldar
- Hjátrú og hindurvitni leikara á Íslandi
- Emotónlist, tíska og fólk
- Sögur af ljósmæðrum og ljómínn af traustinu
- Eve Online: Leikir, sköpun og samfélög
- Þátttökurannsókn á Flugbjörgunarsveitinni í Reykjavík
- „Pabbi, viltu þegja!“ Foreldrar og fótbolti
- Hlutverk húmors í bataferli fíkla
- Henging, flenging og höggstokkur:  
Refsingar í íslenskum ævintýrum
- Hlutverk andlitsförðunar á Íslandi
- „Gamall pólskur siður.“  
Innflytjendur á Suðurnesjum
- Menningararfur í frásögnum leiðsögumanna
- Rusl og ruslarar í kapitalísku samfélagi
- Hjálækningar óperusöngvara
- Upplifun íslenskra húsmæðra af haftaarunum 1947–1950
- Skopstælingar í kjölfar bankahrunsins á Íslandi
- Útileikir barna á Akureyri og í Reykjavík 1900–1950
- Menningartengd ferðaþjónusta á Vestfjörðum
- Gleðigangan: Kröfuganga eða karnival  
Samfélag andans, svitahof á Íslandi
- „Drósin dillaði þeim hún unni.“ Þrír sagnadansar í ljósi kvennameningar
- „Fáir hafa notið betur bónda síns en ég.“  
Mannát í íslenskum sögnum
- Tólfan: Stuðningsmannasveit íslenskra landsliða
- „Tíminn er einhvern veginn ekki til þarna.“  
Rannsókn á sagna og kvæðalist í fjallferðum
- „Ég er náttúrulega undantekningin.“  
Frásagnir og sviðslist kvenkyns leigubílstjóra
- Sami snaginn? Umfjöllun um hjátrú í handbolta
- Og þá gól útburður...  
Rannsókn á íslenskum útburðasögnum



# Uppvakningar, vampírur, rokk & ról

Þjóðfræði fæst við þjóðsögur og ævintýri



# Líkaminn er musteri

Þjóðfræði fæst við tísku og líkamsmenningu



# Baldur er í þjóðfræði

Þjóðfræði fæst við goðsagnir og hipstera allra alda



Joshua Wilcoxon

# Farðu hamförum í háskólanum

Þjóðfræði fæst við þjóðtrú og dulræn fyrirbæri

---

## KENningarar í Þjóðfræði

---



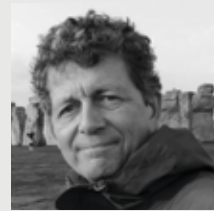
Áki Guðni Karlsson,  
doktorsnemi,  
stundakennari í þjóðfræði



Bryndís Björgvinsdóttir,  
MA, aðjúnkt í LHÍ,  
stundakennari í þjóðfræði



Elsa Ósk Alfreðsdóttir,  
MA, aðjúnkt í þjóðfræði



Dr. Gísli Sigurðsson,  
rannsóknarprófessor  
í þjóðfræði



Dr. Guðrún Dröfn Whitehead,  
lektor í safnafræði



Jón Jónsson,  
MA, aðjúnkt í þjóðfræði



Júlíana Þóra Magnúsdóttir,  
doktorsnemi, aðjúnkt í þjóðfræði



Dr. Karl Aspelund,  
gestalektor í þjóðfræði



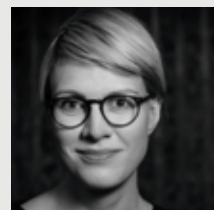
Dr. Kristinn Schram,  
lektor í þjóðfræði



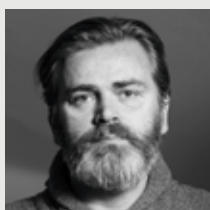
Dr. Ólafur Rastrick,  
lektor í þjóðfræði



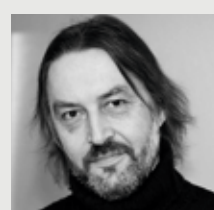
Rósa Þorsteinsdóttir,  
MA, rannsóknarlektor  
í þjóðfræði



Sigrún Hanna Þorgrímsdóttir,  
MA, aðjúnkt í þjóðfræði



Dr. Sigurjón Baldur Hafsteinsson,  
prófessor í safnafræði



Dr. Terry Gunnell,  
prófessor í þjóðfræði



Dr. Valdimar Tr. Hafstein,  
prófessor í þjóðfræði

# Fyrir Iopatrefla

Þjóðfræðin fæst við mat og menningu



## NÁMSKEIÐ SEM ERU KENND Í ÞJÓÐFRÆÐI

- Efnismenning: Hlutirnir, heimilið, líkaminn
- Sagnir, ævintýri og sagnamenn: Þjóðsagnafræði
- Lúsakambar, handkoppur og kynlíf: Þjóðhættir og daglegt líf í sveitasamfélaginu
- Munnleg hefð og íslenskar fornsögur og kvæði
- Norræn trú
- Rokkar og stokkar og reður í krús: Söfn og fræði
- Þjóðfræði samtímans: Álfar, innflytjendur og hryðjuverkamenn
- Menningararfur
- Matur og menning
- Hátíðir, leikir og skemmtanir á Íslandi
- Íslenskar sagnir, þjóðtrú og samfélag: Fylgjur, hulduverur og sköpun þjóðarímyndar
- Sviðslistafræði: Frá sagnaflutningi til uppstands, kjötkveðjuhátíða og stjórnámálanna
- Fatnaður og tíska
- Íslensk ævintýri og samfélag
- Húmor: Hlátur, grátur og Gnarr
- Ómenning: Frá postulínshundum til pönkara
- Líkamsmenning: Útlit, hegðun, heilsa
- Alþýðumenning og fagurfræði hversdagsins
- Norrænar goðsögur
- Ímynduð samfélög og þjóðmenning

Unnt er að taka flest námskeið í þjóðfræði í fjarnámi



HÁSKÓLI ÍSLANDS  
FÉLAGS- OG MANNVÍSINDAEILD